
Matematik Endre Szemerédi čestným doktorem UK

Profesor Endre Szemerédi převzal dnes 15. června 2010 čestný doktorát fyzikálně-matematických věd. Čestný titul Doctor honoris causa předal na základě usnesení vědecké rady UK promotor prof. Jaroslav Nešetřil.

„Szemerédi byl jeden z prvních, který pochopil význam teoretické informatiky a proslavil se v této oblasti. Je pro něj typické, že se soustředil na klíčové oblasti: třídění, složitosti booleovských funkcí, expandery,“ uvedl promotor prof. Jaroslav Nešetřil.

„Úroveň českých studentů je velmi vysoká díky kvalitnímu matematickému vzdělání,“ pochválil české studenty profesor Szemerédi, který je dlouhodobým vedoucím výměnného programu „REU International“, v jehož rámci studenti MFF vyjíždí na stáže na přední univerzity USA. Szemerédi udržuje dlouhodobě úzké vztahy s matematicko-fyzikální fakultou a jeho každoroční přednášky zásadním způsobem ovlivňují práci akademických pracovníků a studentů MFF. Szemerédi tak pokračuje v tradici svého učitele Paula Erdőse, který byl rovněž čestným doktorem UK.

„Většinu času dělám v matematice chyby, zvláště když začnu na něčem pracovat. Pak musím začít úplně od začátku a jen málokdy dospěji ke správnému výsledku,“ uvedl skromně profesor Szemerédi, kterému se dostalo mnoha domácích i mezinárodních poct. Americká matematická společnost mu udělila Cenu Leroy P. Steela a Švédská královská akademie Cenu Rolfa Schocka.

V matematice a teoretické informatice je E. Szemerédi autorem mnoha slavných výsledků. Některé z nich mají povahu základních poznatků a dokonce je možné je vysvětlit na přístupné úrovni. Je to velmi vzácné v abstraktních oborech jako je matematika a teoretická informatika a svědčí to o univerzalitě a hloubce jeho výsledků. Tak například slavná Szemerédiho věta tvrdí, že každá hustá množina celých čísel obsahuje libovolně dlouhou aritmetickou posloupnost. Tento výsledek nejenom řeší starý a známý problém Erdőse a Turána, ale je jedním z úhelných kamenů nejenom teorie čísel, ale celé současné matematiky.

Jiným příkladem je Szemerédiho lemma o regularitě, které v podstatě tvrdí, že každá velká struktura obsahuje velkou část, která má pouze náhodné vlastnosti. Dalším příkladem, tentokrát z teoretické informatiky jsou Szemerédiho práce týkající se optimálních algoritmů pro třídění, což je jeden ze základních problémů práce s daty. Dále jmenujme výsledky z geometrie nebo z pravděpodobnosti (dnes tak populární testování vlastností). Ve všech těchto oblastech mají Szemerédiho práce punc absolutní kvality, univerzálnosti a základní povahy.